

«Бір ел – бір кітап» акциясы

Қазақстандық «Бір ел – бір кітап» жобасының идеясы АҚШ-та өте танымал болған «Бір кітап, бір Чикаго» және «Егер Сиэтлдің бүкіл тұрғыны бір кітапты оқыса» деген кітапханалық жобаларына негізделген. Шартқа сәйкес бүкіл қала тұрғындары бір мезгілде бір шығарманы оқуға тиіс.

Бір кітапты жалпы қала болып оку заман», М.Жұмабаевтың лирикасы, Ж.Молдағалиев «Мен - қазақпын», Ж.Аймауитов «Ақблек» романы, О.Бекей шығармалары, Ф.Оңғарсынованың «Дауа» жинағы, С.Мұртебековтың «Жусан исі» және «Басында Ушқараны...» шығармалары, I.Есенберлин «Көшпенділер» трилогиясы, Д.Бабатайұлының шығармалары, С.Торайғировтың шығармалары.

2018 жылдың 23 ақпанында ҚР Ұлттық кітапханасының директоры Үмітхан Дауренбеккызы бастаған қазылар алқасының және оқырман даусымен «Бір ел – бір кітап» Республикалық акциясында оқылатып кітаптар анықталды. Шәкәрім Құдайбердіұлының шығармалары, Немат Келімбетовтың «Уміт үзгім келмейді» және Бауыржан Момышұлының «Ұшқан ұя» кітаптары таңдан алынды.

2003 жылы Кореяда бірлесе оқуға негізінен балалар кітабы таңдалды. Бұл жоба одан кейін «Бір кітапхана – бір кітап», «Бір ауыл – бір кітап» деген жобалар түрінде көрініс тапты.

Елімізде республикалық «Бір ел – бір кітап» акциясы ҚР Ұлттық академиялық кітапханасында 2007 жылдан бастап өткізіліп келеді. Акцияның мақсаты – ұлттық әдебиетіміздегі ең үздік деген туындыны оку және насиҳаттау, оку ісін ілгерілету, рухани мұрамызды сактау, сондай-ақ, жастарды отаншылдыққа әрі өнегелілікке тәрбиелеу. Сонымен қатар, акция қоғамның отандық әдебиетке, оның ішінде классикаға, қазіргі әдебиет пен поэзияға деген қызығушылығын әрі қарай жоғарылатуына мүмкіндік түрзізады. 2007 жылдан бері «Бір ел – бір кітап» акциясы бойынша жыл кітабы атанған шығармалар: Абай «Қара сөздер», М.Әуезов «Қылы

мол. Поззиясында азаматтық лирикасы да, философиялық лирикасы да, махабbat лирикасы да, табигат лирикасы да бар, ода, сонет, тарихи баллада, халық өлеңдері түріне жазылған шығармалар да кездеседі. Ақын өзінің шығармаларында дүниенін барлық көріністерін, адам өміріндегі мың алуан құбыльстарды бүкіл болмысмен, барлық жүйесізмімен қабылдаді білген. Ол жердің сырын, желдің үнін, құстың әнін, адамның арман-қиялымен, мұғымен бірдей түсінді. Ақын мұраларына үңілсек, Шәкәрімнің ақындық жаңашылдығы тыңдан қосқан өлең-әлемш әрнектерінен, өлеңдеріне шығарған әндерінен, үздік композиторлық дарынан да анық танылатындығын көре аламыз. Осы жағынан қарасак, Шәкәрім қазақ әдебиетінде фана емес, дүниежүзілік әдебиетте де өзінің орны бар, шоқтығы биік тұлға деп айтады аламыз.

«Уміт үзгім келмейді» атты хикаят-монологы, Қазақстан Республикасының ардақты жазушысы-әдеби аудармашы Немат Келімбетовтың өмірі туралы жазылған. 35 жасында бел жүйесіне жасалынған операция салдарынан төсек тартып, аяқ-қолының жаны кеткен еді. Өмірлік жаны Қуанышқа, тұған балаларына деген ыстық махабbat, өмірге деген құштарлық, туысқандарының, достарының көмегі мен жамандықтары бул кітапта әдемі әдеби тілмен көркемделіп жазылған. Бір рет қана берілетін бұл өмірде қандай да болмасын ауру дөртеке карамай, еліне, жанұясына пайда көрсету, уміт шамын сөндірмей - қазақ елінің азamatына сай болатын қылық екенін кітап парактарынан айын көруге болады.

Ал, Бауыржан Момышұлының «Ұшқан ұясы» – оның жазушылық шеберлігін халықмызға мойынданаткан алғашқы шығармасы. Бауыржан Момышұлының тұлғалық болмысы халықтық педагогика негізінде дамытылып, патриоттық тәрбиені саналы менгеруден тұрады. Бауыржан Момышұлына алдымен тұлға ретіндегі

қалыптасу үшін әсер еткен басты фактор - өзінің түлеп ұшқан ұясы. Сондықтан да, Бауыржан Момышұлының өмірі мен шығармашылығы негізінде оқышыларды патриоттық тәрбиелеудегі мүмкіндіктер қарымды қаламгердің «Ұшқан ұя» енбегінде көнінен қамтылған. Өйткени, шығармадағы күлл дүние батырдың қабылдауы, сезім-түйсігі арқылы өтеді. Бұған қоса, повесте автордың балалық шағы қамтылады, демек, онда Бауыржан Момышұлының қалыптасу, шығармашылық процесі көрініс тапқан.

Акция барысында дәстүр бойынша аудандық, ауылдық кітапхана оқырмандары, мектеп және колледж оқушылары жаппай оқуға үсінілгандың шығармаларды қызығушылықпен оқып, авторлардың өмірбаяндары мен шығармашылық жолдарымен танысады.

Шарбақты аудандының Орталықтандырылған кітапхана жүйесінің қызметкерлері де өз оқырмандарына бұл шығармалардың асқақ та шынайы жолдарды жеткізу және кітаптарды ілгерілету үшін, жалпы классикалық қазақ әдебиетін насиҳаттауда, кітап оқуды қолдау мақсатында жарқын, инновациялық жұмыс түрлерін қолданады. Бұл - ақыл кітап көрмелері, библиографиялық шолулар мен оқу марафондары, әдеби пікірталастар мен кітап оқуға құштар оқырмандар кездесулері, тақырыптық кештер мен әдеби клуб отырыстары, ақпарат, поэзия және әдеби сағаттар.

Біз аудан тұрғындары мен қонақтарын «Бір ел – бір кітап» акциясы аясында Орталықтандырылған аудандық кітапханасы мен ауылдық кітапханаларында үйимдастырылатын мәдени шараларға белсенді қатысуға шақырамыз.

**А.ЖАНАЙДАРОВА,
орталықтандырылған
аудандық кітапхананың
кітапханашысы.**